

RUSHPRINT

RUSHPRINT

INNHold

ABONNEMENT

ANNONSERE

Søk

OM OSS

RUSHES

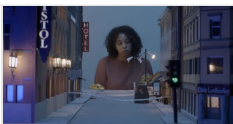
Nye konsulenter
tiltrer i NFI fra
nyttår.

Norske
produsenter
mottar tilskudd
fra Kreativt
Europa til nye
prosjekter.

Gunda-skaper
med ny
norskprodusert
film på IDFA.

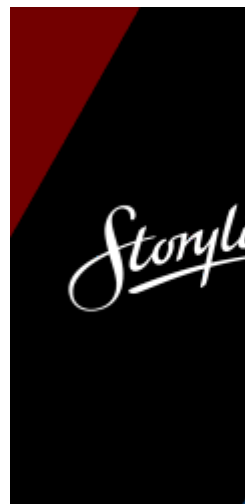
Tilskudd til film
om 25. juni-
terroren.

Filmformidlingen
s influensere,
hvor er de?

SKUESPILLERP

Filmklassikeren og overgrepet. (+)

Maria Schneider snakket ut forgjeves hele livet, sier regissør **Jessica Palud** og hovedrolleinnehaver **Anamaria Vartolomei** om premiereklare «Jeg er Maria», som forteller om den franske skuespillerens traumatiske erfaringer fra innspillingen av «Siste tango i Paris». Likevel mener de ikke at **Bernardo Bertoluccis** film burde kanselleres.

Av **Aleksander Huser** 10. oktober 2025

Anamaria Vartolomei som Maria Schneider i *Jeg er Maria*. (Alle bilder fra filmen: AWE)

– Den første filmen jeg jobbet på, var som praktikant på **Bernardo Bertoluccis** *The Dreamers* da jeg var 19. Selv om jeg arbeidet mest i bakgrunnen og ikke var så mye på settet, vekket det fascinasjonen min for film. Jeg så Bertoluccis øvrige filmer – og hørte historier om **Maria Schneider** og hva hun gikk gjennom på *Siste tango i Paris*. Etter hvert som jeg

ANBEFALT

Mellom makt,
begjær og skam.

Ekstreme
ytterpunkter og
intendert kaos i
«Demring» (+)

Affeksjonsverdi:
Om huset som
karakter. (+)

Krigsfilm med
innestemme. (+)

Hvis NFI lukker
en dør, bør noen
åpne et vindu.

MEST LEST

Mellom makt,
begjær og skam.

fortsatte å arbeide i filmbransjen, så jeg selv veldig mye som ikke var som det skulle på ulike innspillinger, forteller **Jessica Palud**.

Hun er regissør og manusforfatter av den kinoaktuelle franske spillefilmen *Jeg er Maria*, som handler om skuespilleren Maria Schneider fra samme land – og i særdeleshet om Schneiders høyst negative erfaringer med innspillingen av Bertoluccis *Siste tango i Paris* fra 1972.

Schneider var også bare 19 år da hun spilte mot **Marlon Brando** i filmen, som har fått klassikerstatus. For å få fram en naturlig reaksjon fra den unge skuespilleren, ble ikke Schneider informert av regissør Bertolucci og medskuespiller Brando om at en scene med sistnevnte – kjent som «smørscenen» – skulle inkludere et (riktignok simulert) overgrep, som ikke stod i manus.

Jeg er Maria viser hvordan denne åpenbart traumatiske opplevelsen skulle prege livet og karrieren hennes, og hvordan det slettes ikke var åpenbart i samtiden at dette i seg selv var et overgrep mot Schneider.

Filmen er basert på memoarboka «My Cousin Maria Schneider» fra 2018 av skuespillerens kusine **Vanessa Schneider**. Maria Schneider døde i 2011.

– Da jeg selv var blitt regissør, oppdaget jeg **Vanessa Schneiders** bok. Gjennom den fikk jeg øynene opp for Maria som en kvinne som virkelig snakket høyt og tydelig om hva hun hadde opplevd, helt fra 70-tallet og videre gjennom hele livet. Jeg ønsket å fortelle historien om henne og la henne bli hørt, fortsetter filmskaperen.

Vil gjøre opp for det tapte

Ferske fjes i hovedrollene i Erik Poppes Fosse-filmatisering.

NFI-støtte til to dramaserier basert på virkelige krigshendelser

«Min første kjærlighet» til Tallinn Black Nights' debutfilmkonkurranse

- Vi trenger noen regler for bruk av KI (+)

Anamaria Vartolomei og Matt Dillon som Schneider og Brando i «Jeg er Maria»

SKRIBENTER

Aleksander Huser
Arne Berggren
Edy Poppy
Einar Aarvig
Elisabeth Sjaastad
Ellen Lande
Erlend Lavik
Gunnar Iversen
Gry Rustad
Helene Aalborg
Hilde Susan
Jægtnes
Igor Devold
Jan Erik Holst
Jan Toreg
Jon Inge Faldalen
Karsten Fullu
Kjetil Lismoen
KriStine Ann Skaret
Morten Barth
Oda Bhar
Marius Øfsti
Pinar Ciftci
Sonja Evang
Stine Agnete Sand
Sølve Skagen
Øystein Stene

NYHETSBREV

I *Jeg er Maria* spilles Maria Schneider av **Anamaria Vartolomei**, kjent fra blant annet **Annie Ernaux**-adapsjonen *Hendelsen* av Audrey Diwan, mens **Matt Dillon** har rollen som Marlon Brando.

Rushprint møter filmskaper Palud i Paris sammen med hovedrolleinnehaver Vartolomei.

– Når man oppdager Maria, kan man ikke unngå å falle for henne. På grunn av både hennes dristighet og sårbarhet, og hvordan hun ble påført en skjørhet av et samfunn som var fullstendig lukket for kvinners historier og hva de opplevde. Jeg ville at hennes kamp skulle ses og høres, noe det ikke fantes rom for den gang. Nå som vi har det rommet, kan vi forhåpentligvis gjøre opp for noe av det tapte ved å fortelle hennes historie, sier skuespilleren.

Har du som kvinnelig skuespiller selv følt at du har blitt utnyttet eller blitt dårlig behandlet av regissører eller andre i bransjen?

– Heldigvis kan ikke si at jeg personlig har opplevd det. Men jeg begynte som barn, uten å komme fra en filmfamilie, så fra starten av ble det gjort mye for å beskytte meg. For mitt vedkommende føler jeg meg heldig og privilegert i så måte, for noe kunne jo ha skjedd. Særlig når man er ung, da man er litt ustabil og skjør, kan man lett bli utnyttet. Og man er naturligvis omgitt av voksne i en slik karriere. Nå er ting heldigvis i ferd med å endre seg. Folk lytter til ofres fortellinger om hendelser. Vi kan snakke om det mer åpent, generelt og innen film, svarer Vartolomei.

Aleksander Hř

Registrer

– Jeg ble dessuten oppdratt til å vite at jeg hadde rett til å snakke og ville bli lyttet til. Det er en styrke som jeg føler meg heldig som har med meg, legger hun til.

I *Jeg er Maria* gjenskapes den spesifikke scenen fra *Siste tango i Paris* som er så sentral i Maria Schneiders liv, og som følgelig også står sentralt i Paluds film.

Hva tenkte du som filmskaper om hvordan dere skulle tilnærme dere og behandle denne scenen?

– Det var naturligvis det store spørsmålet. Scenen stod også fram som svært essensiell da jeg skrev manuset, svarer Palud.

– Jeg ser ikke på filmen som en «biopic». Den er et portrett som skal løfte fram Maria, men jeg ville holde det enkelt og minimalistisk. Samtidig var det viktig å vise det ydmykende systemet hun befant seg i, som skapte det vedvarende traumet hun bar med seg resten av livet. For å virkelig vise Maria i sin hjelpeløshet og smerte, var det vesentlig å endre scenens synsvinkel. Og i tillegg vise hjelpeløsheten til staben innenfor et hierarki der regissøren har all makt og ingen av dem kunne gjøre noe. Dette skulle komme til syne i hvordan jeg regisserte og skrev scenen, fortsetter hun.

– Vi jobbet naturligvis svært annerledes enn de gjorde på Bertoluccis film da den opprinnelige scenen ble spilt inn. Alt var godt planlagt og forberedt i måten den er koreografert og gjenskapt filmatisk. Men selv om ingenting var improvisert, ble vi alle veldig emosjonelle da vi spilte inn denne scenen. Matt Dillon var veldig oppskaket, og sa «Hvordan kunne Brando ha gjort dette?»

Kontroversielle visninger av Siste tango i Paris

Anamaria Vartolomei (t.v.) og Jessica Palud (Foto: Marie Rouge/Unifrance)

Historien om Maria Schneider og hennes opplevelser under innspillingen og lanseringen av Bertoluccis film har åpenbar relevans for vår tids metoo-bevegelse – som det tok lang tid før endelig nådde Frankrike.

Ikke desto mindre: Da *Siste tango i Paris* skulle vises på Cinémathèque Française i den franske hovedstaden i desember i fjor ble det møtt med sterke protester, som førte til at cinemateket avlyste visningen.

– Med tanke på at Frankrike kom så sent på banen med metoo, hører det med til historien at vi selv hadde problemer med å finansiere dette filmprosjektet. Folk sa at de syntes manuset var svært bra, men stilte spørsmål om hvorvidt man kunne ta Marias perspektiv og om det var nødvendig å gjøre

– den type ting. Jeg opplevde at det var en frykt der, og det føltes av og til som jeg lagde verdens mest tabubelagte film.

Men **Thierry Frémaux** fra Cannes-festivalen likte filmen og valgte den til å vises i Cannes. Jeg fant ut at det faktisk hadde konsekvenser for et Marlon Brando-retrospektiv de hadde planlagt på festivalen, som de dermed droppet, forteller Palud.

– Etter at *Jeg er Maria* ble sluppet, har jeg blitt kontaktet av mange kvinner som sier at den har gitt dem mot til å stå fram med sine overgrepshistorier. Også skuespillere. Men det er også dem som sier at den store kunsten er alt som betyr noe – at Bertolucci er viktigere enn Maria Schneider, at filmen hans er hellig og så videre, sier hun.

Palud er imidlertid ingen tilhenger av å kansellere *Siste tango i Paris*.

– Protestene man har sett nylig fikk drahjelp fra både min film og Vanessa Schneiders bok. Men jeg er ikke for sensur, og tror heller ikke at fleste som protesterte er det. Vi trenger å vise kunst. Det vesentlige er å kontekstualisere, og det er hva folk har etterlyst. Man kan ikke bare si at dette er et mesterverk og la det være med det. Visningen som skulle finne sted på cinemateket i Paris var også del av et Brando-retrospektiv, der *Siste tango i Paris* skulle framheves med en av de mest profilerte plassene i programmet. Det provoserte folk, og cinemateket kunne ha gitt den en annen plassering. Folk ønsker debatt om dette, men filmen burde like fullt vises, utdyper regissøren.

– Samtidig var det også folk som jobbet på cinemateket som signerte opprop og pekte på at dette er Marias år – og at vi også trenger å snakke om dette, legger hun til.

Ble aldri hørt

Regissøren får støtte av Vartolomei i synet på hvordan man bør forholde seg til Bertoluccis mildt sagt omdiskuterte film.

– Selv var jeg ikke direkte involvert i det som skjedde rundt visningen av *Siste tango i Paris* på cinemateket, men leste mye om det. Holdningen der syntes å være at de som protesterte var ekstremistiske militante feminister, og at cinemateket dermed måtte avlyse visningen fordi de i bunn og grunn var redde. Det er helt latterlig, og en måte å diskreditere de som protesterte som gale kvinner. Mens det de protesterende egentlig sa, var at vi trenger å se den andre siden. Disse menneskene ønsket å belyse hva som skjer i det skjulte og endre ting til det bedre. Det dreier seg ikke om sensur eller om vold, ei heller om oss mot dem. Isteden burde dette ha handlet om å ta konsekvensene av å vise filmen, og å samtidig gjøre ære på Maria Schneiders liv og hva hun opplevde. Det er jo hva kunst handler om – å belyse ting, fortelle historier og søke sannheten om menneskers erfaringer, sier skuespilleren.

Maria Schneider prøvde å stå opp for seg selv, men fikk ingen støtte. Hvor mye hadde det å si for den tragiske utviklingen i livet hennes?

– Maria møtte mange folk som mente å ha rett til å oppføre seg slik de gjorde. De kom fra en eldre tid, en eldre verden, og påberopte seg å vite hvordan verden fungerte. Marias tragedie var i stor grad at selv om hun var veldig moderne, så levde hun også i denne gamle verdenen, der ingen lyttet. Opplevelsen hennes av å snakke ut forgjeves hele livet, og bli skjøvet til side og stå alene mot en verden som så på henne

på en viss måte og bare gjentok ydmykelsen av henne, var dypt tragisk, avslutter Vartolomei.

Jeg er Maria har norsk kinopremiere fredag 10. oktober.

Våre anbefalinger på BIFF.

Mild lettelse over regjeringens forslag til statsbudsjett.

Fire norske filmer kortlistet til Den europeiske filmprisen.